

קובץ
תוך הנחל

דיבורים נוראים ונפלאים שנאמרו
בשבת קודש פרשת בהעלותך תש"ע

מפ"ק כ"ק הרה"צ מוהרא"ש שליט"א

יוצא לאור חודש סיון תשע"א

תוך הנחל

ליל שבת קודש פרשת בהעלותך ה'תש"ע

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ב', המדבר מכלי זיינו של משיח שהוא התפילה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), איתא בספרא דצניעותא (זוהר תרומה קע"ז), מנוקבא דפרדשקא משך רוחא דחיי למשיחא (מנקב החוטם שבעולמות העליונים, נמשך רוח החיים למשיח), ומפרש רביז"ל, כי עיקר כלי זיינו של משיח הוא התפילה שהוא בחינת חוטם, כמו שכתוב (ישעיה מ"ח) ותהלתי אחטום לך, ומשם עיקר חיותו, וזהו נוקבא דפרדשקא, כי פרדשק"א בגימטריא ז' שמות, ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, קס"א קנ"א קמ"ג, שהם ד' צירופי הוי"ה עם הג' כתרים שלהם וכו', עיין שם כל זאת בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה כאן סוד המשיח, מאיפוא מקבל כוחו, ומה הוא כלי זיינו, והסוד הוא תפילה, כי כל המלחמות שיעשה משיח, וכל הכבישות שיכבוש הכל מתפילה, וכמו שפעם אמר

רביז"ל, שמשיח יכבוש העולם "אהן א שאם פילווער" (בלי יירה אחת של קני שריפה), כי משיח יגלה עוצם כח התפילה, ואיך עם תפילה יכולים לפעול את הגבורות הנוראות ביותר, להכות ולהכניע כל השונאים ולבטל אותם לגמרי, וכמו שכתוב (ישעיה י"א) והכה ארץ בשבט פיו, וברוח שפתיו ימית רשע, שמשיח יכה ויכניע רשעי ארץ בדיבורי פיו ורוח שפתיו, ולא יצטרך לכלי נשק כלל, והתפילה מכונה בשם "חוטם", וכמו שכתוב (ישעיה מ"ח) ותהלתי "אחטום" לך, כי צריכין סבלנות ואריכות אפיים גדולה כדי לזכות לתפילה, כי לא בכל פעם רואים תיכף ומיד מה שפועל בתפילתו, וצריכין סבלנות גדולה עד שזוכין לראות ישועה, אבל כשאדם מאריך אף, וזוכה לקדושת האף והחוטם, אזי לא די שפועל ישועות גדולות בתפילתו, אלא גם זוכה לדביקות גדולה בהשם יתברך, עד שמאירים לפני עיניו צירופי שמותיו יתברך מכל הד' עולמות, אצילות בריאה יצירה עשיה, שהם ע"ב (יו"ד ה"י וי"ו ה"י) ס"ג (יו"ד ה"י וא"ו ה"י) מ"ה (ו"ד ה"א וא"ו ה"א) ב"ן (יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה), עם הג' כתרים שלהם, קס"א (אל"ף ה"י יו"ד ה"י) קמ"ג (אל"ף ה"א יו"ד ה"א) קנ"א (אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה), כי על ידי אריכות אפים ממשיך על עצמו קדושה גדולה מנוקבא דפרדשקא, שהוא נקב החוטם של העולמות עליונים, ומתגלה לפניו כל ז' שמות אלף שעולין בגימטריא פרדשק"א.

ומגלה רביז"ל, שכל אחד כפי שזוכה לעסוק בתפילה בכוח גדול ובאריכות אפים, ממשיך על עצמו רוח החיים של משיח, ומתחילים להצטרף לפני עיניו ייחודי שמותיו יתברך, ובוה מקרב את הגאולה

בכלל ובפרט, וכמו שכתב הבעל שם טוב הקדוש זי"ע באגרתו (שנדפסה בספר כתר שם טוב בתחילתו), לגיסו הרה"ק רבי גרשון מקיטוב זי"ע: "נכנסתי להיכל של משיח, ושאלתי את פי משיח אימת אתי מר? והשיב, בזאת תדע, בעת שיתפרסם לימודך ויתגלה בעולם, ויפוצו מעיינותיך חוצה, מה שלימדתי אותך אותך והשגת, ויוכלו גם המה לעשות יחודים ועליות כמוך, ואז יכלו כל הקליפות ויהיה עת רצון וישועה", הרי שביאת המשיח תלוי בהפצת לימודי הבעל שם טוב הקדוש זי"ע בעולם, עד שכל נשמות ישראל יוכלו ליחד ייחודים קדושים, ויאירו לפני עיניהם הז' שמות של נוקבא דפרדשקא, ואז יכלו כל הקליפות ויבא משיח, ורביז"ל מגלה שהכל תלוי בתפילה, כפי שאדם זוכה להרבות בתפילה ובהתבודדות, לפרש כל שיחתו לפני השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ולשפוך נפשו לפני ה', כן עולה ומתדבק בו יתברך בדביקות אמיתית, וממשיך על עצמו אורות של העולמות העליונים, עד שייחודי שמות אלו מאירים לפני עיניו באור נערב ונפלא מאד, אשרי לו.

והנה מבואר בהמשך דברי רביז"ל בתורה זו, שעיקר שלימות התפלה הוא על ידי לימוד התורה, כי אותיות התורה שלומדים, באות ומתלבשות בתוך התפילה, ונותנות לתפילה כח גדול, וכשאדם לומד ואחר כך מתפלל, יש לתפילתו כח גדול, ואומר רביז"ל, שאף על פי שנראה שעל ידי תפילתינו ותורתנו תהיה הגאולה, אף על פי כן צריכין אנחנו לחסדו יתברך, כי כל המעשים טובים שלנו, וכל התפילות שלנו, הכל מהשם יתברך, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשת כ"ז

ס' ב' על הפסוק (איוב מ"א) מי הקדימני ואשלם, מי קלם לפניי עד שלא נתתי לו נשמה, מי מלל לשמי עד שלא נתתי לו בן זכר, מי עשה לי מעקה עד שלא נתתי לו גג, מי עשה לי מזוזה עד שלא נתתי לו בית וכו', עיין שם, נמצא שכל התורה, התפילה והמצוות שלנו הן מצד חסדי השם יתברך וכו', עיין שם כל זה בדברי רבינו"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה עיקר שלימות תורה ותפילה ומצות ומעשים טובים הוא מתוך ענוה ושפלות דייקא, שיודע ומכיר שכל מה זוכה ללמוד ולהתפלל ולעשות רצונו יתברך, הכל מצד חסדי השם יתברך עליו, ואלמלא חסדו יתברך לא היינו יכולים לעשות שום דבר, וכשאדם לומד ומתפלל ומקיים מצוות עם ידיעה זו, אזי יש שלימות לעבודתו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (תענית ז.) לגבי תורה, למה נמשלו דברי תורה למים, מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה, כי אין שלימות לתורה בלי שפלות וענוה, וכן הוא בתפילה, שעיקר שלימות התפילה, לבטל עצמו בשעת התפילה עד שנתבטלת ישותו לגמרי, ואין שם אלא הקדוש ברוך הוא בעצמו (ליקושי מוהר"ן חלק א' ס' ג"ה), וכן בקיום כל המצוות, עיקר שלימות קיום המצוות הוא מתוך ענוה ושפלות דייקא, להכיר שרק על ידי חסדו יתברך זוכה לקיים את המצוות, ובפרט מצות צדקה וחסד, אי אפשר לקיים רק מתוך ענוה ושפלות, כי מי שיש לו גיאנות וישות, לא יעשה צדקה וחסד עם אחרים, כי נדמה לו שהכל שלו ולמה יתן לאחרים, נמצא שכל שלשה עמודי העולם, שהם תורה ועבודה וגמילות חסדים (אבות פרק א'), תלויים בשפלות וענוה, וכשאדם

זוכה לשפלות וענוה באמת, אזי יש כוח גדול לתורתו ולתפילתו להמשיך עליו הארת אלקותו יתברך, עד שצירופי שמותיו מאירים לפני עיניו בקביעות עצומה, וזוכה להמשיך על עצמו רוחו של משיח מן הנקב והפתח של עולמות העליונים, ולעלות ולהתרבק באור האין סוף ברוך הוא, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (במדבר ח') דבר אל אהרן ואמרת אליו, בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, ופירש"י, בהעלותך, מכאן שמעלה היתה לפני המנורה שעליה הכהן עומד ומטיב, עיין שם, וכן הוא במסכת תמיד (סוף פרק ג'), אבן היתה לפני המנורה ובה שלש מעלות, ויש להבין מה ענין שלש מעלות אלו לפני המנורה, שלכאורה בלאו הכי היה הכהן יכול להגיע ולהדליק לפי קומת איש, והנה לפי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי הנה מבואר במקום אחר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"א), ששבעה נרות המנורה, הם כנגד שבעה נרות שיש בראש האדם, שהם שתי עינים שתי אזניים שני נקבי חוטם והפה, וכשאדם מקדש ומטהר אותם, אזי ראשו ומוחו מאירים באור גדול, ומבואר בכתבי הארז"ל (עי' עין חיים שער ה' פרק א'), שהעינים והאזניים והחוטם והפה הם מכוונים כנגד הדר' עולמות אצילות בריאה יצירה עשיה, ובתוכם מאירים הז' שמות של נוקבא דפרדשק"א, כי העינים כנגד עולם האצילות ששם מאיר השם ע"ב עם הכתר שלו קס"א (י"ד ה"י וי"ו ה"י - אל"ף ה"י יו"ד ה"י), והאזניים כנגד עולם הבריאה ששם מאיר השם ס"ג גם עם הכתר שלו קס"א (י"ד ה"י וא"ו ה"י - אל"ף ה"י יו"ד ה"י), והחוטם כנגד עולם היצירה ששם מאיר

השם מ"ה עם הכתר שלו קמ"ג (יו"ד ה"א וא"ו ה"א - אל"ף ה"א יו"ד ה"א), והפה כנגד עולם העשייה ששם מאיר השם ב"ן עם הכתר שלו קנ"א (יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה - אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה), נמצא שעל ידי הדלקת המנורה וקדושת שבעת הנרות, האדם ממשיך על עצמו ייחודי שמוותיו יתברך מנוקבא דפרדשק"א, ועולה ומתדבק בו יתברך בדביקות אמיתית, אם כן מובן ענין שלשת המעלות שלפני המנורה שעליה הכהן עומד ומטיב את הנרות, כי הן מכוונות כנגד שלשת העמודים שהעולם עומד עליהם, תורה ועבודה וגמילות חסדים, כי דייקא על ידי שאדם עוסק בתורה ותפילה וגמילות חסדים בעונה ושפלות גדולה, ומכיר שכל עבודתו הן רק מצד חסדי ה' המתגברים עליו בכל עת, על ידי זה זוכה להטיב ולהדליק את אור המנורה בקדושה גדולה, עד שכל צירופי השמות של העולמות העליונים מאירים לפני עיניו, וממשיך על עצמו אורו של משיח, וחי מעין הגאולה ממש, והשם יתברך יזכינו לקדש עצמינו בקדושה גדולה, ולהמשיך עלינו אורו של משיח, עדי נזכה לראות בהתגלות משיח לכל באי עולם במהרה בימינו אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת בהעלותך ה'תש"ע

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד מענין מדת "הטוב".

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ט) "טוב, הכל חפיצים", שמדת הטוב הכל חפיצים, וכל אדם אוהב לשמוע טוב, ולראות טוב, ולעשות טוב, ואם כן ראוי לנו לדעת מהו טוב, ואיך זוכים לטוב, ואל מה זוכים בזכות הטוב.

והנה מבואר בספרים הקדושים (עי' עין חיים בתחילתו), שכל הבריאה היתה מחמת מדת טובו יתברך, שעלה ברצונו יתברך לברוא את העולם כדי להיטיב לברואיו, כי דרך הטוב להיטיב, ואם לא היתה בריאה, לא היה למי לגלות טובו, ועל כן ברא הקדוש ברוך הוא את כל הבריאה, כדי להראות טובו לבריותיו, ואנחנו מחוייבין ללכת בדרכיו יתברך, ולעשות טוב עם כל הבריות, והיא מצות עשה, וכמו שכתוב (דברים כ"ח), והלכת בדרכיו, מה הוא חנון ורחום, אף אתה היה חנון ורחום (ספר המצוות להרמב"ם מצוה ח'), והוא סימן של נשמה קדושה וטהורה מזרע ישראל, שבעבורם היתה הבריאה, שרוצה לעשות טוב עם אחרים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות ע"ט.), שלשה סימנים יש באומה זו, הרחמנים והביישנים וגומלי חסדים, ומתי יודעים אם אדם איש טוב באמת? זהו כשמטיב לאחרים, כי כל זמן שאינו מטיב לאחרים, אין יודעים אם הוא איש טוב באמת, וכמו שאמרו חכמינו

הקדושים (אבות פרק ד') איזהו מכובד, המכבד את הבריות, איך יודעים אם אדם הוא איש מכובד? כשמכבד את אחרים בכל לבו, כי זהו סימן שיש לו כל כך הרבה כבוד, עד שיכול ליתן אותו לאחרים, וכן הוא במדת הטוב, איך יודעים מי הוא איש טוב באמת? כשעושה טובות עם אחרים, כי זה סימן שבקרבו יש כל כך הרבה טוב, עד שטובו נשפך לחוץ לאחרים.

והנה שלימות מדת הטוב לעשות טובות עם אחרים אפילו אם הם גומלים לו רעות, כי זה סימן של איש טוב באמת, שאינו מסתכל כלל מה שאחרים גומלים לו רעה, רק עושה טובות עם כולם, ואם הם עדיין לא זכו למדת הטוב, ולהכיר טוב לאחרים, מה איכפת לו, הרי הוא צריך להיות איש טוב ולגמול טובות עם כולם, וכבר אמר רביז"ל (ספר המדות אות דעת סי' ל"ג), מי שמשלמין לו רעה תחת טובה, הקדוש ברוך הוא מרחם עליו ונותן לו שכל גדול בעבודת הבורא, עיין שם, נמצא שאינו מפסיד כלל, כי אפילו אם חבירו אינו מכיר לו טובה ואינו מחזיר לו טובות, אבל הקדוש ברוך הוא בוודאי מכיר לו טובה כביכול, ומשלם לו שכר טוב על מדת טובו, ולכן זוכה לשכל גדול בעבודת הבורא, שזוהי תכלית הטוב באמת.

והנה עיקר מדת הטוב מתחיל בביתו עם אשתו, כי כשאדם מתחתן ויש לו אשה, עליו להראות טובו אליה ולהיטיב עמה בכל מיני דרכים, ולכן כתיב (בראשית ב') לא טוב היות האדם לבדו, כי כל זמן שאדם לבדו, אינו יכול להראות טובו לאחרים, ועדיין אינו איש טוב, כי דרך הטוב

להיטיב, אבל כשמתחתן ויש לו אשה, אזי יכול להיות איש טוב ולהיטיב עמה, ואז יודעים שהוא איש טוב באמת, ואם יש לו צרות ויסורין מאשתו, ואין לו שלום בית חם ושלום, זהו סימן שעדיין לא תיקן מדת טובו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות ס"ג.) זכה עוזרתו, לא זכה כנגדו, אם זוכה ומתקן את מעשיו, והוא איש טוב באמת, אזי אשתו בוודאי תעזור לו בכל ענין, ויהיה להם טוב ושלום בבית, מה שאין כן אם הוא איש רע ובלעל, ועושה רשעות לאשתו, אזי בוודאי כמים פנים אל פנים אשתו תהיה כנגדו, ותעשה לו גם כן כל מיני רעות, ולכן העיקר להתחיל מדת הטוב בבית, ולעשות טובות לאשתו, ולעזור לה עם הילדים, ולתת לה כל מה שהיא צריכה, ואזי בוודאי יהיה לו בית מלא טוב ומלא אור, והשכינה תשרה בתוכה, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע שמשה רבינו אמר ליתרו חותנו (במדבר י'), לכה אתנו והיטבנו לך כי ה' דיבר טוב על ישראל, ויש להבין, מה רצה משה רבינו לומר במילים אלו "כי ה' דיבר טוב על ישראל", וכי עד עכשיו לא דיבר טוב על ישראל, והרי מעולם ה' דיבר טוב על ישראל (כדאיתא לשון זה בספרי בהעלותך פיסקא כ', עיין שם), אבל על פי הדברים הנ"ל מובן הענין מאד, כי משה רבינו היה איש טוב בתכלית, וכמו שכתוב בלידתו, ותרא אותו כי טוב הוא, ואמרו חכמינו הקדושים (סוטה י"ב.) מזוכיה שמו, כי משה רבינו היה איש טוב בתכלית, וכל ימיו רצה להיטיב מטובו לאחרים, ולזכות אותם עם טוב אמיתי ונצחי, שהוא התורה הקדושה הנקראת טוב, וכמו שכתוב (משלי ד') כי

לקח טוב נתתי לכם תורתיו אל תעזובו, ולכן כשראה משה רבינו שיתרו רוצה לחזור לארצו ולא ללכת עמם לארץ ישראל, ששם עיקר מקום קיום התורה, אמר לו, לכה אתנו והמבנו לך כי ה' דיבר טוב על ישראל, שתלך עמנו לקבל ולקיים התורה שהוא דבר ה', והוא הטוב האמיתי שה' דיבר טוב על ישראל, ומשה רבינו ידע מעלת חותנו, שבוודאי רוצה לשמוע ולקבל טובת ישראל, כי אפילו כשהיה מיועצי פרעה לא רצה לראות ברעת ישראל, רק במזכותם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ק"ו), שיתרו היה מן הג' יועצים של פרעה, בלעם שיעץ רע נהרג, איוב ששתק נידון ביסורין, ויתרו שברח זכה למה שזכה, כי קיים את המזבא בדברי רביז"ל (ספר המדות אות פחד חלק ב' סי' ג') מי שבורח מן הצרה פיקח, וכמו שתמה עליו בלעם, ואמר (במדבר כ"ד) איתן מושבך ושים בסלע קניך, ואיתא במדרש (במדבר רבה פרשה כ"ז סי' ג') שאמר לו בלעם, למקום טוב ברחת, עיין שם, ומחמת שלא רצה יתרו לראות ברעת ישראל כי אם במזכותם, לכן רצה משה שיקבל יתרו המזכה שעתיד לבא על ישראל.

וזה מה שכתוב (פסוק ל"ב), והיה כי תלך עמנו והיה הטוב ההוא אשר ייטיב ה' עמנו והימבנו לך, כי רצה שיהנה מן הטוב שהקדוש ברוך הוא יעשה עם נשמות ישראל, שהרי נתגייר, וראוי לקבל טובה עמהם, ומזבא ברש"י (פסוק ל"ב) מה טובה הימיבו לו, אמרו, כשהיו ישראל מחלקין את הארץ, היה דושנה של יריחו ת"ק אמה על ת"ק אמה והניחיהו מלחלקו וכו', ובין כך ובין כך נתנהו לבני יתרו, עיין שם, כי דושנה של יריחו, שהיא המקום הכי טוב והכי שמן, היה מיוחד למו שיבנה בית המקדש בחלקו, אבל כל הארבע מאות וארבעים שנה שלא

נבנה בית המקדש, נתנו אותה לבני יתרו, וזה היה שכרו הטוב, כי בית המקדש נקרא גם כן טוב, וכמו שכתוב (דברים ג') החר הטוב הזה והלבנון, כי שם נתגלה טובו יתברך לכל באי עולם, ולכן ראוי ליתרו לקבל המקום הטוב ההוא, המיוחד למו שנבנה בית המקדש בחלקו, ואחר כך עלו בניו מיריחו עיר התמרים לירושלים, ושם למדו תורה וזכו להיות מיושבי לשכת הגזית, נמצא שזכו לתכלית הטובה האמיתית והנצחית, שהיא טובת התורה, וכן הוא אצל כל אדם, שעליו לבקש הטוב האמיתי בחיים, שהוא לימוד תורה הקדושה, ולקבוע לעצמו שיעורין קבועין בכל יום במקרא משנה גמרא מדרש, ואז יש לו טוב בחיים, וכן עליו להתקרב אל צדיקים אמיתיים שנקראים "טוב", וכמו שכתוב (ישעיה ג') אמרו צדיק כי טוב, ולקבל מהם לימודי התורה כמו שקיבלו ממושה רבינו, כי כל צדיק הוא ניצוץ של משה רבינו (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ב'), ואז יש לו חיים טובים בזה ובבא לנצח, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולקבל מהם לימודם הטוב, עדי נזכה לתכלית הטוב, ליום שכולו טוב וליום שכולו ארוך, אמן ואמן.

